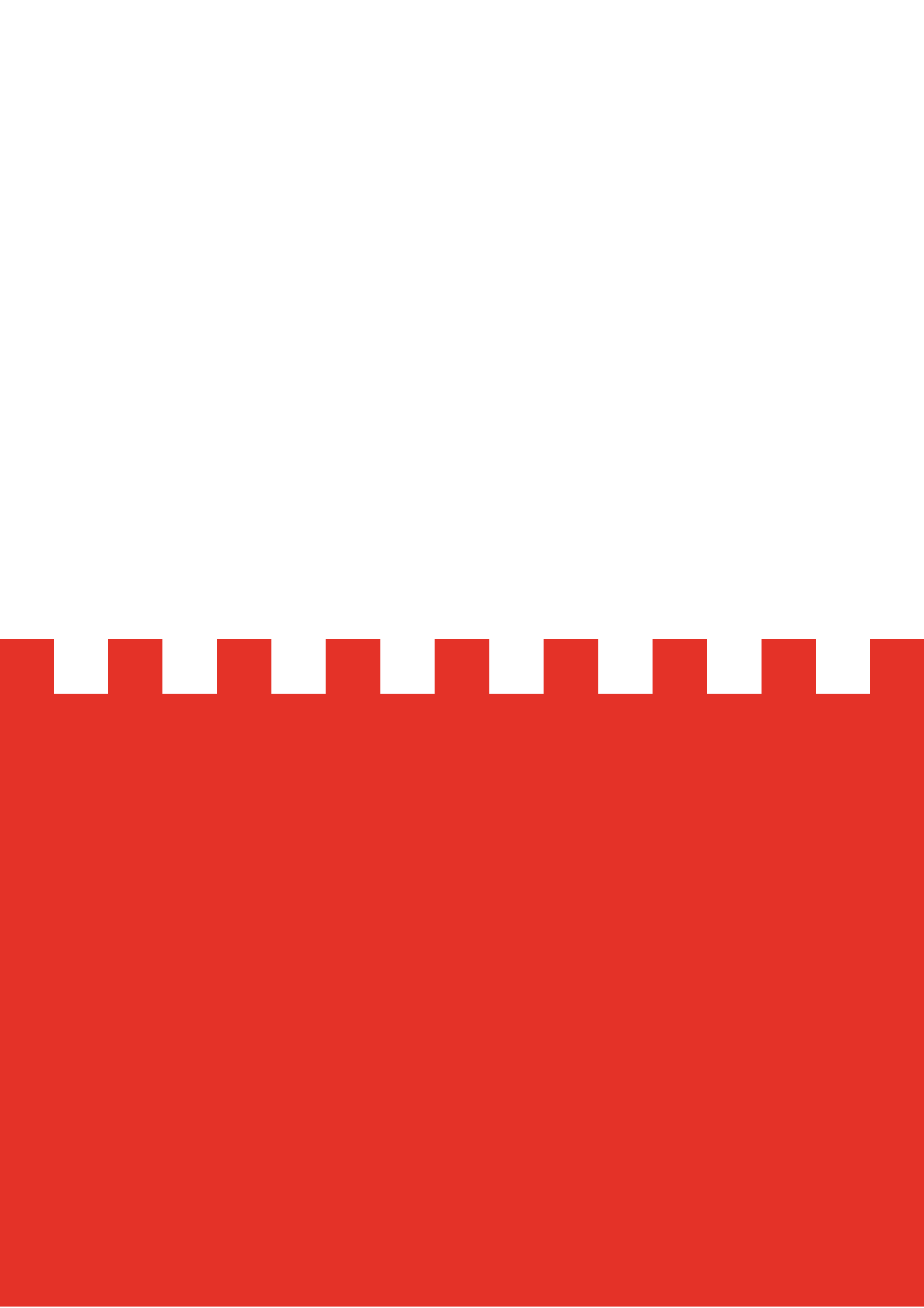

Uitvoeringsprogramma VTH 2025

Inhoud

1. Algemeen	4
1.1 Inleiding	4
1.2 Beoordeling Provincie uitvoeringsprogramma en aanbevelingen 2024	4
1.3 Leeswijzer	4
2. Uitgangspunten voor Uitvoeringsprogramma VTH 2025	5
2.1 Actualiteiten en vooruitblik 2025	5
VTH Beleids- en uitvoeringsnota 2023-2026	5
<i>Omgevingswet</i>	7
<i>Wet kwaliteitsborging voor het bouwen</i>	7
3. Doelstellingen en prioriteiten	9
3.1 Inleiding	9
3.2 Reguliere uitvoeringsactiviteiten	10
3.3 Prioritair werken	10
3.5 Nadere categorisering volgens landelijk toetsingsprotocol	15
3.5.1. Wet kwaliteitsborging voor het bouwen	15
3.6 Overige werkzaamheden	Error! Bookmark not defined.
4. Borging uitvoering VTH-taken	Error! Bookmark not defined.
4.1 Inleiding	18
4.2 Kwaliteitscriteria	18
4.3 Personeelsformatie	18
4.4 Bereikbaarheid buiten kantooruren	18
5. Monitoring en evaluatie	18
Bijlage 1: Werkniveaus 2025 bouwtechnisch met Wkb	20
Bijlage 2: Prioritering naar activiteit in de fysieke leefomgeving	23
Bijlage 3: Risicogerichte prioritering brandveiligheid	26
Bijlage 4: Tafel van Elf	27
Bijlage 5: In te zetten instrumenten	29

1. Algemeen

1.1 Inleiding

Volgens artikel 13.8 van het Omgevingsbesluit is de gemeente verplicht om ieder jaar een uitvoeringsprogramma op te stellen voor de activiteiten op het gebied van uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht.

Dit is het Uitvoeringsprogramma vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) voor het jaar 2025. Alle uitvoeringstaken, met uitzondering van de milieutaken, zijn hierin vastgelegd. Het Uitvoeringsprogramma geeft inzicht in de activiteiten die wij op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen de fysieke leefomgeving uitvoeren. Dit Uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks opgesteld en is gebaseerd op de uitgangspunten van de Omgevingswet, die een integrale benadering van deze taken vereist.

In het Uitvoeringsprogramma zijn de geplande werkzaamheden en prioriteiten voor het komende jaar opgenomen. Het programma beschrijft acties en aanpak die nodig zijn om de gestelde doelen te bereiken. Hierbij wordt ook rekening gehouden met landelijke kwaliteitscriteria die het niveau van de deskundigheid en ervaring van de uitvoeringsorganisatie voorschrijven.

Met dit Uitvoeringsprogramma wordt duidelijk welke vergunningen worden verleend, welke toezichtactiviteiten worden uitgevoerd en welke handhavingsmaatregelen worden genomen om naleving van de regelgeving te waarborgen. Het Uitvoeringsprogramma is een leidraad voor de dagelijkse werkzaamheden en helpt bij het evalueren en waar nodig bijsturen van de uitvoering. Met dit Uitvoeringsprogramma leveren we een bijdrage aan het beschermen en verbeteren van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving.

De Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) voert nagenoeg alle milieutaken voor de gemeente uit. Hiervoor heeft de Omgevingsdienst een eigen uitvoeringsprogramma opgesteld. Voor de vaststelling van dit Uitvoeringsprogramma 2025 is het college van burgemeester en wethouders bevoegd gezag. Beide uitvoeringsprogramma's worden vastgesteld en ter informatie aangeboden aan de gemeenteraad.

1.2 Beoordeling Provincie uitvoeringsprogramma en aanbevelingen 2024

In het kader van interbestuurlijk toezicht controleert de provincie Noord-Holland de gemeente of zij voldoet aan de kwaliteitscriteria VTH. De Provincie Noord-Holland heeft Alkmaar op 25 februari 2025 geïnformeerd over de beoordeling van de VTH-taken in 2024. Naar aanleiding van de positieve beoordelingen over voorgaande jaren is Alkmaar door de provincie onder versoberd toezicht geplaatst. De beoordeling is daarom gebaseerd op volledigheid en actualiteit. De provincie heeft in dat kader enkele verbeterpunten meegegeven die zoveel mogelijk in de stukken zijn verwerkt. Aan het verbeterpunt voor het maken van een woonvisie wordt uitvoering gegeven.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zijn de uitgangspunten voor dit uitvoeringsprogramma benoemd. Vervolgens zijn in hoofdstuk 3 de activiteiten benoemd die we uitvoeren om de doelstellingen uit de VTH-beleidsnota en de VTH-uitvoeringsnota te behalen. In hoofdstuk 4 is bepaald hoe de uitvoering van de VTH-taken wordt geborgd en in hoofdstuk 5 hoe we het Uitvoeringsprogramma monitoren en evalueren.

2. Uitgangspunten voor Uitvoeringsprogramma VTH 2025

2.1 Actualiteiten en vooruitblik 2025

2024 stond vooral in het teken van het werken met nieuwe wetgeving. Het gaat hier om de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) en de daarop gebaseerde algemene maatregelen van bestuur, zoals het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) en Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Voor de Omgevingswet zijn noodzakelijke technische aansluitingen in gebruik genomen. Voor de VTH-taken werken we met het nieuwe zaaksysteem Centric Leefomgeving (CLO). In 2024 zijn de eerste bouwmeldingen onder de Wkb ontvangen. De verwachting is dat we in 2025 meer bouwmeldingen dan in 2024 zullen ontvangen. Er is ook gestart met (inhoudelijke) advisering voor het vast te stellen nieuwe (definitieve) omgevingsplan. Dit loopt in 2025 nog door.

De verwachting is dat de komende jaren meer gebruik zal worden gemaakt van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (Bopa's), omdat wijzigingen via het omgevingsplan op dit moment lastig zijn. Er worden daarom meer (grote) Bopa's verwacht. Dit betekent dat mogelijk meer inzet van onze plantoetsers en juristen nodig zal zijn. Daarnaast zijn eind 2024 en begin 2025 voor een groot aantal bouwprojecten voor het Alkmaars Kanaal bestemmingsplannen onder de voormalige Wet ruimtelijke ordening (Wro) door de gemeenteraad vastgesteld. De eerste aanvragen om een omgevingsvergunning zijn hiervoor in 2024 al ontvangen en vanaf 2025 verwachten we meer werk voor de VTH-taken.

Onderzoeksplicht breedplaatvloeren

Per 1 juli 2024 is de eerder ingestelde onderzoeksplicht naar breedplaatvloeren uitgebreid. In plaats van alleen gebouwen in gevolgklasse CC3 moeten nu ook gebouwen in gevolgklasse CC2 worden onderzocht. Vanaf 1 juli 2024 geldt ook een wettelijk verplichte beoordeling van de constructieve veiligheid van grote gebouwen. Dit onderzoek is gestart en voeren we in 2025 verder uit.

Onderzoek naar maatregelen verduurzaamde en versneld gerealiseerde woningen

Voor alle nieuwbouw, zowel woningbouw als utiliteitsbouw, geldt dat aanvragen voor een omgevingsvergunning vanaf 1 januari 2021 moeten voldoen aan de eisen voor bijna energieneutrale gebouwen (BENG).

Het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) en de Veiligheidsregio hebben in april 2024 gewaarschuwd voor verduurzaamde en snel gerealiseerde woningen, zoals flexwoningen en prefabwoningen. Deze woningen lopen een groter gevaar op snelle en onvoorspelbare brand. Op verzoek van de Veiligheidsregio onderzoeken we daarom in 2025 of er voor categorieën woningen maatregelen moeten worden genomen die zijn gericht op het voorkomen en beperken van die branden en op het verbeteren van de mogelijkheden van de brandweer om die branden veilig en effectief te kunnen bestrijden.

Zowel het onderzoek naar breedplaatvloeren als mogelijke maatregelen voor verduurzaamde en versneld gerealiseerde woningen zijn daarom in hoofdstuk 3 als acties voor de doelstellingen voor 2025 opgenomen.

2.2 Kaders die een rol spelen bij het Uitvoeringsprogramma 2025

VTH Beleids- en uitvoeringsnota 2023-2026

In de VTH beleids- en uitvoeringsnota staat aangegeven hoe de taken rondom vergunningverlening, toezicht en handhaving worden uitgevoerd. In het VTH-beleid hebben we vastgelegd welke doelen we met onze vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken) willen bereiken binnen het domein van de Omgevingswet (Ow). In dit operationeel beleid bepalen we hoe we dit gaan doen. Het gaat om de taken uit het beleid dat door of in regie van de gemeente wordt gerealiseerd.

Planning & control

Jaarlijks wordt binnen de kaders van het VTH-beleid en vastgestelde prioriteiten een uitvoeringsprogramma en jaarverslag opgesteld. Met het jaarverslag legt het college verantwoording af over de uitvoering aan de gemeenteraad. Het jaarverslag over 2025 sluit zoveel mogelijk aan bij de opzet van het uitvoeringsprogramma 2025. Er komt een inhoudelijk verslag van wat is bereikt met de inzet van VTH aan de hand van de geformuleerde doelstellingen. De uitvoering wordt systematisch gemonitord en waar nodig bijgestuurd.

De doelstellingen uit het Uitvoeringsprogramma zijn gebaseerd op gemeentelijke ontwikkelingen uit het coalitieakkoord en de programmabegroting. Ook de invoering van de Omgevingswet en Wkb zijn van grote invloed op het werk binnen de VTH-taken. Het Uitvoeringsprogramma 2025 volgt de lijn die met het Uitvoeringsprogramma 2024 is ingezet: de focus op risicogericht en geprioriteerd werken, zoals beschreven in de VTH-Beleidsnota 2023-2026:

Risicogericht werken

De gemeentelijke organisatie is beperkt in de mogelijkheden om alle VTH-taken volledig uit te voeren en werkt daarom met een risicogerichte benadering waarbij de gemeentelijke inzet afhankelijk is van de risico's van de gevraagde activiteit. Om hierin verantwoorde afwegingen te maken, wordt op basis van de al vastgestelde categorisering in het Bouwtoezicht (conform landelijk toetsingsprotocol, niveau 0 t/m 4) gewerkt. De werkprocessen zijn hierop ingericht. Dit heeft betrekking op zowel de vergunningverlening als de juridische controle, als ook het toezicht op verleende omgevingsvergunningen. Voor de handhavingstaken worden op basis van de risicoanalyse keuzes gemaakt en prioriteiten bepaald.

Prioritair werken

In de praktijk blijkt dat we onmogelijk alle VTH-taken kunnen uitvoeren met de bestaande formatie. Om de medewerkers zo effectief mogelijk in te zetten, is daarom bepaald welke activiteiten binnen de gemeente prioriteit hebben en welke minder. De prioriteit wordt bepaald door de kans op en het gevolg van slecht naleefgedrag. Deze afweging vindt plaats door het toepassen van een risicomodel. Dit risicomodel biedt de mogelijkheid om op basis van een risico-inschatting en prioritering de inzet te bepalen.

De werkwijze is daarom: prioriteren van de VTH-taken op basis van een risicoanalyse. Dit betekent voor toezicht en handhaving dat zaken met een hoge prioriteit direct worden opgepakt. Zaken met een lage prioriteit kunnen later worden opgepakt (bijvoorbeeld door een projectmatige aanpak op een later tijdstip). Voor alle relevante activiteiten die de gemeente in het kader van de Omgevingswet uitvoert is een risico-inschatting gedaan. Voor het uitvoeren van de risicoanalyse is gebruik gemaakt van een landelijk geaccepteerd risicomodel van het voormalig Ministerie van Justitie. Dit model gaat uit van:

Risico = (negatief effect)¹ X (de kans dat dit effect voorkomt)²

Dit risico is bepaald met een vaste methodiek waarbij verschillende beoordelingscriteria zijn meegenomen: gezondheid, veiligheid, leefomgeving, financieel, bestuur.

¹ Categorieën: veiligheid, leefbaarheid, duurzaamheid, volksgezondheid.

² Categorieën: attitude, naleving, ervaringscijfers.

Anders gezegd houdt het model in dat van alle te onderscheiden activiteiten (feitelijk de overtredingen) de kans wordt bepaald dat er iets gebeurt en dit wordt afgezet tegen de ernst van de gevolgen daarvan (het effect). Voor het bepalen van de kans is gebruik gemaakt van de zogenoemde 'Tafel van Elf'. De handhavings- en sanctiestrategie voor Alkmaar is gebaseerd op de Tafel van Elf (bijlage 4 en 5) en volgt uit de vastgestelde Uitvoeringsnota VTH 2023-2026.

De risicoanalyse resulteert in een overzicht, waarin de omvang van het risico van de verschillende activiteiten inzichtelijk zijn gemaakt. Per activiteit of overtreding is op basis van veldervaring bepaald hoe op alle elf elementen wordt gescoord en hoe groot daarmee de kans op overtredingen is. Op basis van de risicoanalyse worden per taakveld, activiteit of thema de handhavingsprioriteiten bepaald. Hierbij vindt een onderverdeling plaats in drie klassen: hoge, gemiddelde en lage prioriteit. Hoe hoger de prioriteit, hoe meer handhavingsaandacht.

Gemeentelijke ontwikkelingen en verbetering dienstverlening met digitalisering van gemeentelijke producten conform coalitieakkoord en programmabegroting

Het proces voor het digitaal werken is nagenoeg afgerond. Het nieuwe Zaaksysteem is sinds 2019 in gebruik. Het zaaksysteem Centric Leefomgeving (CLO) is met het oog op de invoering van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging sinds 2023 in gebruik genomen. Aan een betere afstemming binnen de organisatie wordt doorlopend gewerkt. Met het nieuwe zaaksysteem CLO zijn ook de werkprocessen aangepakt. De werkprocessen voor vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn ingericht en ook de overige werkprocessen zijn actueel gemaakt. Deze veranderingen zijn bedoeld om de kwaliteit te verbeteren en het makkelijker te maken om prioriteiten te stellen.

Omgevingswet

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. In 2024 zijn de eerste ervaringen opgedaan met het werken met de Omgevingswet. Het digitaal werken was al vergaand doorgevoerd in de organisatie. Met de aangepaste werkprocessen en het inrichten van de nieuwe VTH-applicatie is ervaring opgedaan met de nieuwe werkwijze onder de Omgevingswet.

Hiermee is uitvoering gegeven aan de doelstelling 'de toekomstbestendige organisatie'. We verwachten dat hierin in 2025 een doorontwikkeling kan worden gemaakt.

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Naast de Omgevingswet, is ook de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking getreden. Invoering van de Wkb brengt een verandering in de manier van werken met zich mee voor zowel de private partijen als voor de gemeente. In 2024 zijn de eerste bouwmeldingen gedaan. In 2025 kunnen we meer praktijkervaring opdoen met het werken volgens de Wkb.

Kwaliteitscriteria VTH

De landelijke kwaliteitscriteria voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) zijn vernieuwd. De kwaliteitseisen en taken voor toezicht en handhaving volgen uit regels van afdeling 18.3 van de Omgevingswet en artikel 147 van de Gemeentewet. Deze criteria zijn belangrijk voor het goed en uniform uitvoeren van de doelen van de Omgevingswet door alle overheden.

Op grond van de Omgevingswet moet de kwaliteit van de uitvoering van taken voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) van het omgevingsrecht worden vastgelegd. Op 15 december 2022 is de verordening uitvoering en handhaving door de raad vastgesteld. Met de verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht wordt voldaan aan deze wettelijke verplichting voor het vastleggen van de kwaliteit voor VTH-taken.

Inmiddels zijn op 1 januari 2025 ook nieuwe landelijke kwaliteitscriteria voor vergunningverlening, toezicht en handhaving ingegaan. Deze criteria zijn van belang voor een goede en uniforme uitvoering van de doelen van de Omgevingswet door alle overheden.

De criteria zijn grotendeels in hoofdstuk 13 van het Omgevingsbesluit opgenomen. Hieruit volgt de jaarlijkse verplichting voor een Uitvoeringsprogramma. Uit artikel 18.18 en 18.20 Omgevingswet volgt dat betrokken bestuursorganen moeten zorgdragen voor een goede kwaliteit van de uitoefening van de uitvoerings- en de handhavingstaak.

Daarvoor gelden voor Alkmaar de volgende uitgangspunten:

- vergunningverlening op basis van een categorisering overeenkomstig vastgestelde niveaus (risicogericht);
- toezicht op basis van categorisering overeenkomstig vastgestelde niveaus (risicogericht);
- handhaving op basis van risicoanalyse (prioritering);
- burgers, bedrijven en instellingen zijn in eerste aanleg zelf verantwoordelijk voor het naleven van regelgeving;
- de kwaliteitseisen, zoals vastgesteld in het Omgevingsbesluit en de procescriteria uit de Kwaliteitscriteria 3.0 zijn richtinggevend voor het beleid.

Deze uitgangspunten zijn de basis voor de programmering en de planning. Daarnaast geven zij richting aan het uitvoeren van de taken en de dagelijkse werkzaamheden.

2.3 Samenwerking

Een sterk VTH-stelsel vraagt om samenwerking op alle niveaus: tussen gemeenten, provincies en omgevingsdiensten. Er is een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een gezonde en veilige leefomgeving. Belangrijke maatschappelijke opgaven op gebied van bijvoorbeeld veiligheid, woningbouw, duurzaamheid zijn steeds meer op lokaal niveau geregeld. Dit vraagt om nauwe en integrale samenwerking tussen Uitvoeringsorganisaties.

De samenwerking verloopt intern binnen de organisatie en met externe partners. Deze afstemming is in de vorm van advisering op de VTH-taken of door het uitbesteden van specifieke uitvoeringstaken via een gemeenschappelijke regeling. Bij vergunningverlening, toezicht en handhaving spelen de samenwerkingspartners een belangrijke rol. Hierna geven wij een korte beschrijving van de samenwerking.

Voor de uitvoering werken we samen met de politie, Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN), Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Deze samenwerking wordt in 2025 voortgezet voor het integraal werken en om de beschikbare expertise optimaal te benutten. Opvallende casussen worden in brede samenwerking opgepakt. Het contact met de provincie Noord-Holland verloopt via verschillende bestuursniveaus, waarbij voor de VTH-taken vooral via de lijnadvisering en zes-wekelijks overleg met beleidsadviseurs wordt samengewerkt.

De provincie Noord-Holland heeft de (wettelijke) taak gekregen om de samenwerking tussen bestuursorganen op het gebied van de uitvoerings- en handhavingstaken te coördineren. Daarnaast ziet de provincie toe op, of en in hoeverre gemeenten voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen, onder andere op het gebied van het omgevingsrecht.

Het Interbestuurlijk Toezicht (hierna: IBT) richt zich zowel op de taken vergunningverlening, toezicht en handhaving, als op ruimtelijke ordening, milieu, externe veiligheid en erfgoed/monumenten. De provincie adviseert ook bij natuurbescherming en uitwegen op provinciale wegen.

Alkmaar valt onder het werkgebied van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. De Veiligheidsregio is verantwoordelijk voor de coördinatie bij brand, een ongeluk of een ramp binnen de regio.

De Veiligheidsregio is betrokken bij de advisering over brandveiligheid. Daarnaast reageren zij op signalen over brand(on)veiligheid. Er elk kwartaal een afstemmingsoverleg tussen de gemeente en Veiligheidsregio.

De ODNHN stelt jaarlijks een jaarverslag en uitvoeringsprogramma op voor de milieutaken. De ODNHN houdt ook namens de gemeente toezicht. De samenwerkingsafspraken tussen de ODNHN en de gemeente zijn in een dienstverleningsovereenkomst en een werkprogramma vastgelegd. Vanuit de gemeente is een medewerker aangesteld om de verbinding tussen de ODNHN en de gemeente te waarborgen. ODNHN adviseert ook over vergunningen voor Natuuractiviteiten.

De politie richt zich op de openbare orde en de zwaardere veiligheidsproblemen. De Buiten opsporingsambtenaren van de gemeente (boa's) werken samen met de politie. De focus van de boa is op leefbaarheid en lichte veiligheidsproblematiek. Het Openbaar Ministerie (OM) gaat over strafrechtelijke handhaving. Een deel van de overtredingen die worden geconstateerd kunnen zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk worden aangepakt. Daarom is het belangrijk dat er geregeld afstemming plaatsvindt tussen het OM en de gemeente.

Alkmaar kent veel rijksmonumenten. De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) voert taken uit op het gebied van de bescherming van rijksmonumenten. RCE adviseert over de omgang met Rijks Cultureel erfgoed. De RCE treedt op als bevoegd gezag of adviseur namens de minister van OCW bij omgevingsvergunningen.

De samenwerking tussen het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier en de gemeente bestaat uit toezicht en handhaving van zaken die grondwater of oppervlaktewater gerelateerd zijn, zoals waterkwaliteit en -kwantiteit, medegebruik van openbaar water en nautisch toezicht op vaarbewegingen.

Doordat de Omgevingswet ook mogelijkheden biedt voor regulering van gezondheid, zoeken we vanaf 2025 ook de samenwerking met de GGD/GHOR op. De GGD/GHOR heeft brede ervaring en deskundigheid op het gebied van gezondheid. Door in te zetten op gezondheid en preventie kan de gezondheid van alle inwoners beter worden bevorderd en beschermd.

Samenwerking en afstemming met omliggende gemeenten in de regio

Onder andere de gemeenten Heiloo, Bergen, Castricum, Uitgeest, Dijk en Waard en Koggenland zijn omliggende gemeenten van Alkmaar. Alkmaar is als grootste gemeente in Noord-Holland Noord en met een centrale geografische ligging ten opzichte van de Metropoolregio Amsterdam een belangrijke speler in de regio.

We werken aan complexe en gemeenteoverstijgende opgaven door krachten te bundelen en kennis te delen binnen de regio. We willen daarom de samenwerking in de regio versterken. Daarnaast wordt actief samenwerking gezocht binnen de regio om het zogeheten waterbed-effect tegen te gaan. VTH-Beleid wordt bij voorkeur zoveel mogelijk op elkaar afgestemd.

3. Doelstellingen en prioriteiten

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat over de uitvoeringsactiviteiten voor VTH-taken voor 2025. Met deze activiteiten kan worden voldaan aan de beleidsdoelstellingen van de VTH-beleidsnota 2023-2026. Het gaat om reguliere activiteiten en geprioriteerde activiteiten voor 2025. De meeste doelstellingen geven een wenselijk gewenst resultaat op 31 december 2025 aan. De doelstellingen moeten worden beperkt, omdat niet alle activiteiten binnen de periode kunnen worden afgerond.

In de praktijk worden veel doelstellingen naar een volgend jaar meegenomen, omdat de activiteiten nog niet binnen deze periode zijn afgerond.

3.2 Reguliere uitvoeringsactiviteiten

De reguliere uitvoeringsactiviteiten zijn onze dagelijkse activiteiten zoals hieronder beschreven.

Toezicht

Met toezicht kan zicht en grip worden gehouden op bouwwerken en de inrichting en het gebruik van de leefomgeving. Toezicht kan plaatsvinden naar aanleiding van signalen of incidenten, tijdens het bouwproces, in het kader van periodieke controles of projecten of naar aanleiding van meldingen of verzoeken om handhaving van inwoners. Het opvragen en verwerken van gereedmeldingen en het intrekken van niet gebruikte vergunningen behoort tot deze taken. Ook in 2025 worden zoveel mogelijk 'oudere' dossiers waarbij de bouw gereed is of niet wordt uitgevoerd afgerond.

Handhaving

Handhaving is het optreden op het moment dat een overtreding wordt geconstateerd. Dat kan zijn in het kader van het hiervoor genoemde toezicht, maar ook naar aanleiding van een melding of handhavingsverzoek. Of handhavend moet worden opgetreden hangt daarom af van de uitkomsten van het toezicht, in hoeverre inwoners of ondernemers zonder vergunning aan de slag gaan en of er meldingen of handhavingsverzoeken worden gedaan. Handhaven doen we volgens de VTH-Beleidsnota 2023-2026. Wij gaan professioneel met handhaving om, en lichten dat hieronder toe.

Werkwijze meldingen en verzoeken om handhaving

Voor de afhandeling van meldingen en verzoeken om handhaving bepaalt de prioritering als bedoeld in bijlage 2 de snelheid waarmee dit gebeurt. De toezichthouders bouwen nemen de klachten en verzoeken in behandeling. Ontvangen verzoeken worden direct beoordeeld, zodat kan worden vastgesteld of het om een klacht/melding gaat of een verzoek om handhaving. Ook de prioritering van een mogelijke overtreding is onderdeel van deze beoordeling. Als na deze eerste beoordeling een eerste controle nodig is, dan volgt een controle door de toezichthouder.

Alle verzoeken worden in ons zaakstelsel geregistreerd. Vervolgens zoeken we in een vroegtijdig stadium contact met de verzoeker om de zaak te bespreken, zodat daarna de juiste wettelijke procedure kan worden gevolgd. Dit voorkomt verkeerde procedures of afhandelingen en eventuele bezwaar- en beroepszaken. Daarnaast wordt een toezichthouder pas ingeschakeld als daadwerkelijk een controle moet worden uitgevoerd. Anonieme meldingen/klachten worden niet in behandeling genomen.

Vergunningverlening

De vergunningverlening is een primaire taak voor activiteiten in het fysieke domein. Ook het behandelen van meldingen over activiteiten waar geen omgevingsvergunning voor nodig is, maar waar wel regels voor gelden hoort hierbij. Het gaat in ieder geval om de volgende activiteiten:

- het verlenen, weigeren, wijzigen of (gedeeltelijk) intrekken van een vergunning of ontheffing;
- het behandelen van een melding;
- het besluiten over maatwerkvoorschriften en gelijkwaardigheid;
- het afgeven van (bindende) adviezen bij buitenplanse afwijkingen;
- een besluit nemen of een milieueffectrapportage (MER of mer-beoordeling) nodig is.

3.3 Prioritair werken

De werkvoorraad voor de omgevingsvergunningactiviteiten is onderverdeeld in de directe werkzaamheden en overige werkzaamheden. Bij directe werkzaamheden gaat het om de primaire processen van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

De overige werkzaamheden gaan over werkzaamheden zoals de spoedhandhavingsacties (incidenten), het opstellen van beleid, het verstrekken van informatie en het bijhouden van relevante rechtspraak. Ook het beantwoorden van onder andere raadvragen, vragen van burgers, ondernemers, collega's etc behoort tot de taken.

(Brand)onveilige kwesties gaan altijd voor en worden met passende maatregelen afgehandeld. Ook in 2025 leggen grote woningbouwprojecten (o.a. Alkmaars Kanaal en Grootschalige Gebiedsontwikkeling) weer beslag op ambtelijke capaciteit: zowel bij de plantoetsers, juristen als (BWT) toezichthouders. Deze projecten hebben om uiteenlopende redenen hoge prioriteit gekregen en zorgen er daarmee voor dat de reguliere werkzaamheden nog nadrukkelijker geprioriteerd moeten worden. Het ontvankelijkheidsoverleg, de intake tafel en de aangepaste werkprocessen moeten hieraan een positieve bijdrage leveren.

Naast de reguliere activiteiten zijn activiteiten met prioriteit voor 2025 opgenomen. Het gaat om activiteiten waar vanuit veiligheid en beleidsdoelstellingen prioriteit aan wordt gegeven.

3.4 Activiteiten met prioriteit voor 2025

In de onderstaande tabel staat hoe de activiteiten met prioriteit daadwerkelijk worden uitgevoerd, zodat aan de doelstellingen kan worden voldaan:

Activiteit 1	Constructieve veiligheid gebouwen CC3
Vertaald naar doelstelling incl. KPI	Het onderzoeken van publiek toegankelijke gebouwen > 500 personen, waaronder ook gebouwen in gemeentelijk eigendom
Hoe	Monitoren van gecontroleerde gebouwen met wijze van toetsing en eventuele acties die hieruit ontstaan
Beleidsdoelstelling	Leefbaarheid en Veiligheid
Resultaat 31-12-2025	Alle gemeentelijke panden zijn geïnspecteerd op constructieve veiligheid conform landelijke aanbeveling (NTA). Op basis van een plan van aanpak voor eventuele aanpassingen worden de geconstateerde gebreken aangepakt
Activiteit 2	Constructieve veiligheid bruggen
Vertaald naar doelstelling incl. KPI	De constructieve veiligheid van bruggen in Alkmaar onderzoeken en waar nodig maatregelen te hebben genomen
Hoe	Monitoren van gecontroleerde bruggen en eventuele acties die hieruit ontstaan
Beleidsdoelstelling	Leefbaarheid en Veiligheid
Resultaat 31-12-2025	De rapportages over de constructieve veiligheid van de bruggen en benodigde maatregelen zijn beoordeeld. Er wordt toegezien op het treffen van maatregelen tot herstel of andere aanpassingen

Activiteit 3	Pilot toezicht Eilandspolder
Vertaald naar doelstelling incl. KPI	Toezicht op recreatief gebruik van gebieden in de Eilandspolder die conflicteren met de natuur en agrarische doelstellingen van het gebied. In 2025 onderzoeken we ook op verzoek van de provincie Noord-Holland de mogelijkheden voor handhaving en eventueel verdere opschaling hiervan
Hoe	Naleefgedrag stimuleren door toezicht en handhaving
Beleidsdoelstelling	Leefbaarheid en Veiligheid (risicogericht)
Resultaat 31-12-2025	In 2025 is duidelijk of handhaving mogelijk is en of dit bijdraagt aan de doelstellingen die voor dit gebied worden nagestreefd. De inzet van medewerkers is in 2025 beperkt geleverd tot duidelijk is of een projectmatige aanpak in 2026 haalbaar is
Activiteit 4	Toezicht energielabel C kantoorgebouwen
Vertaald naar doelstelling incl. KPI	Onderzoek naar kantoorgebouwen die ten minste energielabel C moeten hebben. De verplichting volgt uit het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en moet een bijdrage leveren aan een reductie van de CO ₂ -uitstoot met 49% in 2030. Na het afronden van de bedrijvenlijst van de OD NHN is in 2024 gestart met het controleren van de bedrijvenlijst van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Het gaat in totaal om ongeveer 700 kantoren in Alkmaar. Uit de controles blijkt dat 440 kantoren minimaal label C hebben of dat het vloeroppervlakte minder dan 100 vierkante meter is, zodat aan de eis is voldaan. Er moeten nog 260 kantoren worden gecontroleerd
Hoe	Naleefgedrag stimuleren door toezicht en handhaving volgens het toezichtprotocol IPLO (Informatiepunt Leefomgeving)
Beleidsdoelstelling	Duurzaamheid
Resultaat 31-12-2025	De overige 260 van de 700 kantoren worden in 2025 nog gecontroleerd. In 2025 is duidelijk hoeveel panden in totaal aan het energielabel-C voldoen en welke inspanningen we leveren voor het naleven van deze wettelijke verplichting bij de overige panden
Activiteit 5	Inzetten op volledig geïntegreerde en afgestemde vergunningverlening
Vertaald naar doelstelling incl. KPI	Tijdig voldoende gekwalificeerde capaciteit inzetten (zowel bij vooroverleg als bij aanvraagprocedure, als bij het toezicht) op ontwikkelingen Alkmaars Kanaal, de Stationsgebieden en Grootschalige Gebiedsontwikkeling om deze aanvragen zo goed mogelijk te begeleiden en af te ronden
Hoe	Termijnen monitoren en belasting personeel (inzet flexibele schil)
Beleidsdoelstelling	Leefbaarheid en Ontwikkelgebieden
Resultaat 31-12-2025	Project-afhankelijk, is (en wordt) doorlopend een bijdrage geleverd

Activiteit 6	Werken conform de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
Vertaald naar doelstelling incl. KPI	Toetsen en zo nodig aanpassen van taken, werkprocessen, processtappen door onder andere de veranderde VTH-applicatie en uitvoering geven aan risicogerichte werkwijze onder de Wkb
Hoe	Taakuitvoering moet uitwijzen of de werkwijze, werkprocessen, processtappen en VTH-applicatie goed functioneren. Personele inzet voor het annoteren en vertalen van regels voor werkprocessen en instrumenten onder de Omgevingswet
Beleidsdoelstelling	Dienstverlening
Resultaat 31-12-2025	Doorontwikkeling van VTH-applicatie en werkprocessen onder de Omgevingswet en Wkb. Inzet op annoteren en vertalen van regels voor werkprocessen en instrumenten onder de Omgevingswet
Activiteit 7	Inzet onderzoek en toezicht breedplaatvloeren
Vertaald naar doelstelling incl. KPI	Gebouwen in gevolgklasse CC2 worden op constructieve veiligheid onderzocht en we starten de beoordeling van de constructieve veiligheid van grote gebouwen. Gebouwen in gevolgklasse CC2 zijn bijvoorbeeld woongebouwen, kantoorgebouwen en openbare gebouwen
Hoe	Monitoren van gecontroleerde breedplaatvloeren en eventuele acties voor maatregelen
Beleidsdoelstelling	Leefbaarheid en Veiligheid
Resultaat 31-12-2025	Het onderzoek naar breedplaatvloeren in gebouwen is uitgevoerd
Activiteit 8	Inzet op onderzoek risicovolle woningen
Vertaald naar doelstelling incl. KPI	Op verzoek van de Veiligheidsregio onderzoeken of er voor categorieën woningen maatregelen moeten worden genomen die gericht zijn op het voorkomen en beperken van branden voor deze categorie bouwwerken
Wijze toetsen	Onderzoek naar woningen verricht en eventuele acties voor maatregelen zijn opgestart
Beleidsdoelstelling	Leefbaarheid en Veiligheid
Resultaat 31-12-2025	Onderzoek naar risicovolle woningen en eventuele maatregelen afgerond
Activiteit 9	Inzet op beleidsontwikkeling voor de fysieke leefomgeving
Vertaald naar doelstelling incl. KPI	Tijdig een inhoudelijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling van het omgevingsplan voor Alkmaar
Hoe	Termijnen monitoren en belasting personeel (inzet flexibele schil)
Beleidsdoelstelling	Leefbaarheid en Veiligheid
Resultaat 31-12-2025	Bijdrage geleverd aan de ontwikkeling van het eerste nieuwe omgevingsplan voor Alkmaar. Ook daarna loopt dit in de transitiefase nog tot 2032 door

Activiteit 10	Ruimhartige mogelijkheden voor tijdelijke en alternatieve maatregelen voor overbrugging en verzachting woningnood
Vertaald naar doelstelling incl. KPI	Tijdig voldoende gekwalificeerde capaciteit leveren voor mogelijkheden voor tijdelijke en alternatieve maatregelen voor overbrugging en verzachting van de woningnood, waarbij de menselijke maat niet uit het oog wordt verloren. Hierbij kan worden gedacht aan passende maatregelen bij toezicht en handhaving, inzet bij vooroverleg en vergunningverlening voor tijdelijke woningen en alternatieve woonvormen en samenwerking met team ASON (Asielzoekers, Statushouders, Ontheemden, Noodopvang). We hanteren de menselijke maat voor tijdelijk wonen in Landelijk gebied en op te transformeren bedrijventerreinen zoals Oudorp en Overdie. Waar nodig volgt een beleidsmatige aanpak.
Hoe	Termijnen monitoren en belasting personeel (inzet flexibele schil)
Beleidsdoelstelling	Leefbaarheid en Ontwikkelgebieden
Resultaat 31-12-2025	Project-afhankelijk, is (en wordt) doorlopend een bijdrage geleverd

Projectmatig thematisch toezicht en handhaving

We pakken overtredingen voor categorieën met een middel/lage prioriteit overeenkomstig de VTH-beleidsnota niet meer direct op. We verzamelen deze per thema en wanneer een bepaalde hoeveelheid van deze overtredingen is geconstateerd, dan zetten we hier eventueel projectmatig op in.

Bij projectmatig toezicht en handhaving worden de toezicht- en handhavingsactiviteiten georganiseerd en uitgevoerd als projecten. Dit betekent dat er specifieke doelen, tijdlijnen en middelen worden vastgesteld om bepaalde handhavingsproblemen aan te pakken. Deze aanpak zorgt voor een gestructureerde en doelgerichte manier van handhaven, waardoor de effectiviteit en efficiëntie van de handhavingsinspanningen worden vergroot.

De werkwijze voor projectmatig thematisch toezicht en handhaving is als volgt. Afhankelijk van de aard en grootte van het project stellen we een projectgroep in die bestaat uit toezichthouders, juridisch medewerker(s), plantoetser(s) en eventueel medewerkers van andere units en externe organisaties, zoals politie, arbeidsinspectie, RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum), Belastingdienst, Vreemdelingenpolitie).

In 2025 bundelen we geringe overtredingen van vergelijkbare aard, zoals kleine bouwwerken of het handelen in strijd met de regels van het omgevingsplan van een beperkte omvang. Afhankelijk van het vooronderzoek bepalen we of deze overtredingen als klein project kunnen worden opgepakt. Dit project krijgt dan voor het volgende jaar prioriteit in het Uitvoeringsprogramma. Deze overtredingen vragen in het reguliere werkproces veel capaciteit en we verwachten dat een projectmatige aanpak efficiënter kan zijn.

Pilot toezicht Eilandspolder

De provincie Noord-Holland heeft ons eerder benaderd om op te treden tegen het recreatief gebruik van meerdere eilandjes in de Eilandspolder. De Eilandspolder is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland en is aangewezen als Natura 2000-gebied en weidevogelleefgebied. Er zijn signalen dat op ongeveer 70 eilandjes zonder omgevingsvergunning is gebouwd, of dat deze gronden in strijd met het omgevingsplan recreatief worden gebruikt.

De natuur- en agrarische doelstellingen van de Eilandspolder worden hierdoor gefrustreerd. Aan de hand van bureauonderzoek en enkele meldingen van gebruik in strijd met de regels van het omgevingsplan inventariseren we de omvang van dit gebruik. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek wordt een aanpak gemaakt voor een vervolg met eventueel opstarten van handhavingprocedures.

3.5 Nadere categorisering volgens landelijk toetsingsprotocol

In onze VTH-beleidsstukken is vastgelegd dat we volgens een bepaalde prioritering werken. Onder de wetgeving van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), wordt deze wijze van geprioriteerd werken voortgezet en wordt gebruik gemaakt van de Landelijke toetsmatrix uit bijlage 1 in combinatie met bijlage 3 voor de specifieke prioritering voor brandveiligheid.

Het uitgangspunt voor risicogericht werken is dat de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit en het gebruik van een bouwwerk ligt bij de burger of ondernemer. Het college beziet of die verantwoordelijkheid (voldoende) wordt genomen en onderneemt alleen acties op basis van ingeschat risico en wettelijke voorschriften en spant als het ware een vangnet om de grootste risico's te beperken. Kleinere risico's worden, zoals dat landelijk is afgesproken, geaccepteerd.

Het maatschappelijk belang en de ingeschatte risico's van een bepaald bouwwerk dat op een bepaalde wijze tot stand komt, bepalen de intensiteit van de gemeentelijke inzet.

De intensiteit van de toets aan het Besluit bouwwerken leefomgeving is bepaald in het werkniveau gekoppeld aan het soort bouwwerk. Kleine bouwwerken die onder de bouwwerken van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) vallen worden niet meer getoetst. Zeer grote projecten als stadions worden integraal getoetst.

Omdat we volgens de Landelijke toetsmatrix werken, kunnen we ook meer gericht gegevens (uitgangspunten of maatgevende onderdelen) opvragen. Deze gegevens worden vervolgens duidelijk in ons systeem geregistreerd. Deze gegevens worden beoordeeld en ook het toezicht daarna is hierop ingericht. Alle resultaten worden vastgelegd in ons systeem. Zo zijn deze gegevens en resultaten zowel tijdens het proces als daarna goed raadpleegbaar. Hiermee maken wij het onderscheid van de minst tot de meest risicovolle bouwwerken en prioriteren wij onze werkzaamheden.

Dit heeft invloed op onze werkprocessen voor planologie en bouwen met name bij de minst risicovolle bouwwerken. Onze focus ligt vooral op de meer risicovolle bouwwerken (niveau 3 en 4).

3.5.1. Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Vanaf 1 januari 2024 is, gelijk met de Omgevingswet ook de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) in werking getreden. De wet geldt in eerste instantie alleen nog voor nieuwbouwprojecten in gevolgklasse 1. Dit zijn o.a. grondgebonden woningen, schuren, bedrijfspanden met kleine kantoren en fietsbruggen. Tot nu toe gaat het nog om een beperkt aantal bouwprojecten. Als de Wkb later ook geldt voor verbouwprojecten is, dan kan dit aantal verder toenemen.

De verantwoordelijkheid om aan de eisen uit het Besluit bouwwerken leefomgeving te voldoen ligt voor bouwwerken uit Gevolgklasse 1 van de Wkb bij de bouwende partij. Voor projecten die hieronder vallen wordt de bouwtechnische toets en het toezicht op de bouwplaats gedaan door een private kwaliteitsborger. Het college heeft voor deze bouwwerken geen inhoudelijke rol bij de toetsing of aan de bouwtechnische voorschriften wordt voldaan. Het college mag wel toetsen en toezicht houden, maar dit gebeurt alleen incidenteel en risicogestuurd.

Wij blijven wel verantwoordelijk voor de omgevingsplanactiviteit ruimtelijk bouwen (de toets aan het omgevingsplan en de redelijke eisen van welstand).

Als het bouwwerk gereed is en alles is goed gebouwd, dan geeft de kwaliteitsborger een verklaring af. Als er tijdens de bouw of bij gereedkomen van het bouwwerk door de kwaliteitsborger wordt geconstateerd dat niet wordt voldaan aan de wettelijke eisen, dan moet de kwaliteitsborger dit bij het college melden. Het college kan dan afhankelijk van de ernst van de afwijking handhavend optreden.

In de VTH-Beleidsnota 2023-2026 is als beleidsdoelstelling opgenomen 'het werken volgens de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen'. Er is vastgelegd dat we onder de Wkb volgens een bepaalde prioritering werken. Uitgangspunt hierbij is dat de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit en het gebruik van een bouwwerk bij de burger of ondernemer ligt.

De gemeente beoordeelt of die verantwoordelijkheid voldoende wordt genomen en onderneemt actie op basis van ingeschat risico en wettelijke voorschriften om daarmee de grootste risico's te beperken. Om uitvoering te geven aan deze risicogerichte werkwijze zijn werkniveaus voor de Wkb opgesteld. Onderstaande tabel maakt inzichtelijk dat we de capaciteit inzetten op die onderdelen die het meest risicovol worden gevonden en dus prioriteit moeten krijgen. Waar de risico's het hoogst zijn wordt intensiever toezicht gehouden, daar waar de risico's minder of laag zijn, wordt minder intensief toezicht gehouden. Belangrijke zaken, zoals constructieve en brandveiligheid maar ook gezondheid krijgen daarom meer (en sneller) aandacht en minder risicovolle zaken krijgen minder (snel) aandacht.

Prioritering werkniveaus		Constructieve veiligheid	Brandveiligheid	Gezondheid	Bruikbaarheid	Duurzaamheid
Bouwwerkcategorie	Onderdelen Besluit Bouwwerken leefomgeving					
Bouwmelding Wkb						
Dakkapel, tuinhuis, kunstobject, vlaggenmast, hekwerk, wijziging gevel, plaatsen installatie, interne niet-constructieve verbouwing, reclame zonder constructie, portacabin		0/1	0/1	0	0	0
Constructieve verbouwing, dakopbouw, reclame met constructie		0/1	0/1	0	0	0
Woonfunctie: eengezinswoningen tot 3 bouwlagen		2	2	2	1	1
Industriefunctie		2	2	1	1	-
Kantoorfunctie		2	2	2	1	1
Overige gebruiksfunctie		2	2	1	1	1
Bouwwerken geen gebouw zijnde		1/2	1	1	1	-

Toelichting werkniveaus

Niveau			Wkb toetsing en toezicht	Wkb handhaving
0		•	Geen toetsing en toezicht door de gemeente Opleverdossier alleen controle op compleetheid	Geen handhaving
1			Geen toetsing en toezicht door de gemeente. Opleverdossier alleen controle op compleetheid.	Handhaven op grote afwijkingen met betrekking tot (persoonlijke) veiligheid op constructieve veiligheid en brandveiligheid. Maatwerk mogelijk om in individuele gevallen hiervan gemotiveerd af te wijken
2			Alleen toetsing en toezicht op specifiek risicovolle onderdelen m.b.t. constructieve veiligheid en brandveiligheid. Per project wordt bepaald of er dusdanig risicovolle onderdelen aanwezig zijn dat stopmomenten noodzakelijk zijn. Opleverdossier controleren op compleetheid en risicovolle onderdelen.	Handhaven bij afwijkingen m.b.t. constructieve veiligheid en brandveiligheid en bij grote afwijkingen met betrekking tot gezondheid. Maatwerk mogelijk om in individuele gevallen hiervan gemotiveerd af te wijken.
3			Geen Wkb	Geen Wkb
4			Geen Wkb	Geen Wkb

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk geven we aan hoe we de uitvoering zoals in het vorige hoofdstuk beschreven met de juiste kwaliteit kunnen realiseren.

4.2 Kwaliteitscriteria

Voor Alkmaar geldt een verordening Uitvoering en Handhaving Omgevingsrecht. Deze verordening is op 15 december 2022 door de raad vastgesteld. In deze verordening is vastgelegd dat wij ons voor het uitbesteden van taken aan de Kwaliteitscriteria houden. Dit is een kwaliteitsrichtlijn voor de uitvoering van de vergunningverlening en toezicht en handhaving.

Voor de directe VTH-taken is bepaald dat de gemeente een eigen kwaliteitsniveau op het gebied van kennis, kunde en capaciteit voor kwaliteit en inzet van de medewerkers vaststelt. Er is onderzocht of de gemeente voldoet aan de Kwaliteitscriteria. De gemeente heeft een plan laten opstellen waarin wordt aangegeven hoe de gemeente dit plan volgt en wanneer de gemeente gemotiveerd afwijkt.

4.3 Personeelsformatie

De unitmanager Leefgebied is ambtelijk eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de taken. Voor het managen van de ontwikkeling van de unit Leefgebied krijgt de unitmanager ook in 2025 ondersteuning door coördinatoren. Deze coördinatoren zorgen voor een goede taakverdeling, bezetting en onderlinge samenwerking tussen medewerkers en andere teams en units.

Een bestuursrapportage (Burap) is een planning- en controlrapport dat de voortgang en prognose laat zien van de programmabegroting. De programmabegroting, en voor zover nodig bijgesteld in de Burap, borgt jaarlijks de financiële en personele middelen die nodig zijn om de VTH-gerelateerde taken uit te voeren.

Om de VTH-taken uit te kunnen voeren en de beleidsdoelen te kunnen realiseren, zijn financiële en personele middelen nodig. Dit benodigd budget is geborgd binnen de programmabegroting en voor zover dit niet volstaat worden in de Burap extra middelen opgenomen. Hiermee zijn er voldoende personele en financiële middelen om de VTH-taken geprioriteerd te kunnen uitvoeren.

4.4 Bereikbaarheid buiten kantooruren

Bij calamiteiten bellen inwoners allereerst de politie op het algemeen nummer (0900-8844). Dit nummer staat vermeld op de website van de gemeente. De politie neemt contact op met de Expert/Officier gemeente bij de Veiligheidsregio. De unit Leefgebied, team toezichthouders werkt met een piketdienst bij calamiteiten (zoals constructief of asbestbrand) en wordt ingeschakeld als dit noodzakelijk is.

5. Monitoring en evaluatie

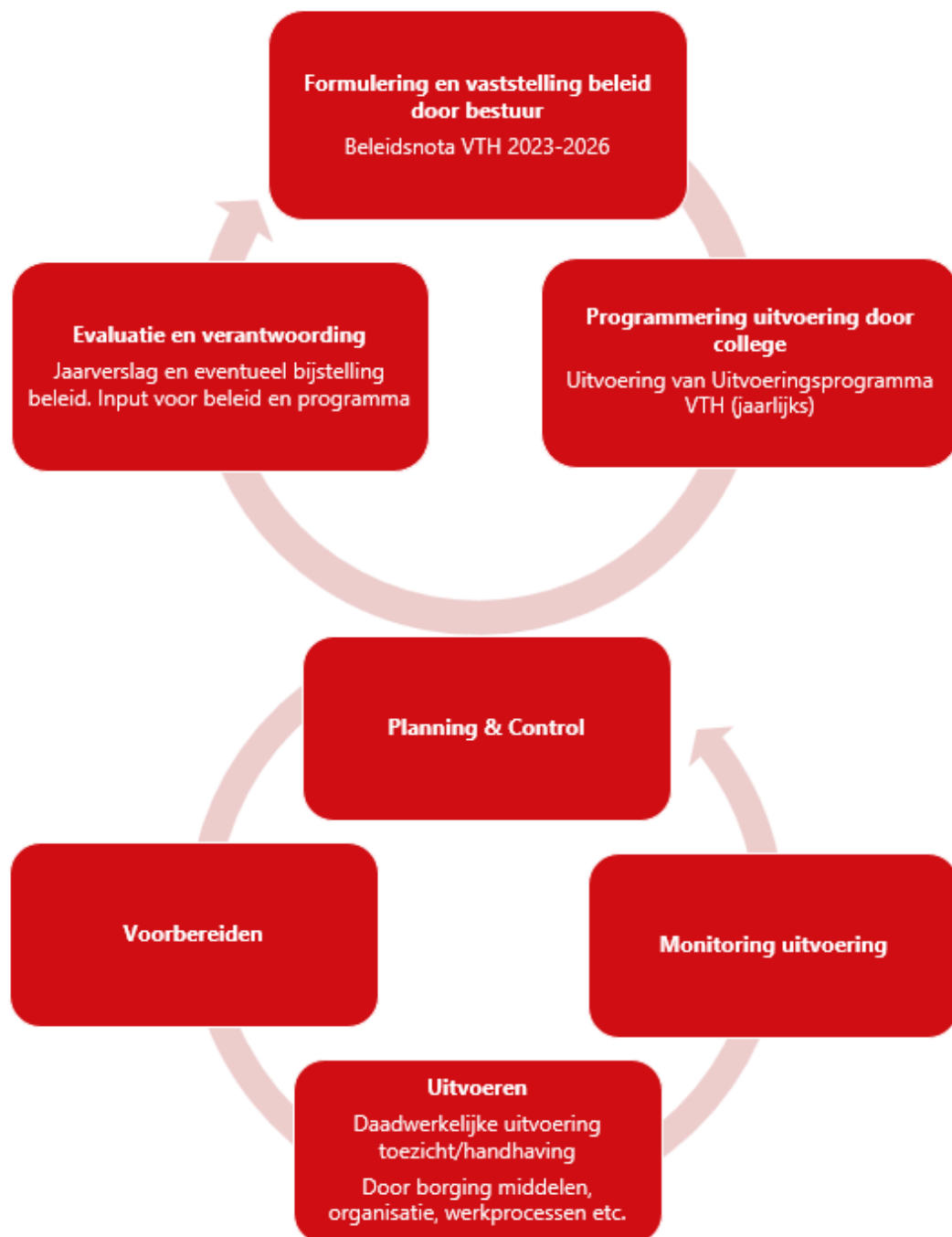
Voor 2025 wordt het Uitvoeringsprogramma VTH vastgesteld, een uitwerking van de beleids- en uitvoeringsnota VTH 2023-2026. Dit Uitvoeringsprogramma wordt bekend gemaakt aan de gemeenteraad. Naast het opstellen van het verplichte jaarverslag, volgt ook een beleidsevaluatie. Hierbij beoordelen we ten minste of:

- De voorgenomen (operationele) activiteiten uit het Uitvoeringsprogramma zijn uitgevoerd;
- de uitvoering van deze activiteiten uit het Uitvoeringsprogramma hebben bijgedragen aan de voortgang van de beleidsdoelstellingen uit de beleids- en uitvoeringsnota VTH;
- de beleids- en uitvoeringsnota VTH aangepast moet worden naar aanleiding van de evaluatie.

De evaluatie van het beleid wordt periodiek uitgevoerd en in ieder geval na afloop van de beleidsperiode. Dit wordt vastgelegd in een evaluatieverslag (eventueel opgenomen in het jaarverslag VTH). In dit verslag worden verbeterpunten en maatregelen omschreven, waarna eventuele stukken hierop worden aangepast.

Door het monitoren van de resultaten en voortgang van de uitvoering van het beleid en uitvoeringsprogramma houden we zicht op het bereiken van onze doelen. De monitoringsresultaten worden in het jaarverslag opgenomen. De resultaten worden vervolgens weer gebruikt voor bijsturing van de operationele cyclus en voor input op de beleidsevaluatie.

Door inwerkingtreding van de Omgevingswet en Wkb is het noodzakelijk dat het nieuwe werkproces met daaraan gekoppelde activiteiten goed tussentijds worden gemonitord en waar nodig aangepast. Dit wordt meegenomen in de volgende VTH-beleidsstukken.

Bijlage 1: Werkniveaus 2025 bouwtechnisch met Wkb

Bouwwerkcategorie	Onderdelen Besluit bouwwerken leefomgeving	Constructieve veiligheid	Brandveiligheid	Gezondheid	Bruikbaarheid	Duurzaamheid
Omgevingsvergunning technische bouwactiviteit						
Dakkapel, tuinhuis, kunstobject, vlaggenmast, hekwerk, wijziging gevel, plaatsen installatie, interne niet-constructieve verbouwing, reclame zonder constructie, portacabin		0	0	0	0	0
Constructieve verbouwing, dakopbouw, reclame met constructie		0/1	0/1	0	0	0
Woonfunctie: eengezinswoningen		2	2	2	1	2
Woonfunctie: appartementen maximaal 3 bouwlagen		2	2	2	1	1
Woonfunctie: appartementen vanaf 4 bouwlagen		3	3	2	1	1
Bijeenkomstfunctie minder dan 50 personen		2	2	1	1	1
Bijeenkomstfunctie: kinderopvang voor kinderen jonger dan vier jaar		3/4	3	1	1	1
Bijeenkomstfunctie 50 personen of meer		3/4	3	1	1	1
Celfunctie		3	3	1	1	1
Gezondheidszorgfunctie		3	2	1	1	1
Gezondheidszorgfunctie met bedgebieden		3/4	3	1	1	1
Industriefunctie		2	2	1	1	-
Kantoorfunctie		2/3	2	1	1	1
Logiesfunctie		3	3	1	1	1
Onderwijsfunctie		3	2	2	1	1
Sportfunctie		3	2	1	1	1
Winkelfunctie		3	2	1	1	1
Overige gebruiksfunctie		2/3/4	2	1	1	1
Bouwwerken geen gebouw zijnde		1/3/4	1	1	1	-
Bouwmelding Wkb						
Dakkapel, tuinhuis, kunstobject, vlaggenmast, hekwerk, wijziging gevel, plaatsen installatie, interne niet-constructieve verbouwing, reclame zonder constructie, portacabin		0/1	0/1	0	0	0
Constructieve verbouwing, dakopbouw, reclame met constructie		0/1	0/1	0	0	0
Woonfunctie: eengezinswoningen tot 3 bouwlagen		2	2	2	1	1
Industriefunctie		2	2	1	1	-
Kantoorfunctie		2	2	2	1	1
Overige gebruiksfunctie		2	2	1	1	1
Bouwwerken geen gebouw zijnde		1/2	1	1	1	-

Toelichting werkniveaus

Niveau	Toetsing	Inspectie	Wkb toetsing en toezicht	Wkb handhaving
0	Er is <u>geen controle</u> voor dit onderdeel. Het onderdeel wordt buiten de beschikking gelaten. Geen preventieve toets aan Besluit bouwwerken leefomgeving. Anders starten op niveau 1.	Er vindt geen inspectie plaats. • Wel BAG gerelateerd (bijv. dakkapel): alleen gereedmelding opvragen en geen controle of foto nodig • Niet BAG gerelateerd (bijv. reclame zonder constructie): gewoon afsluiten (geen gereedmelding aanvrager nodig of controle)	Geen toetsing en toezicht door de gemeente Opleverdossier alleen controle op compleetheid	Geen handhaving
1	<u>Uitgangspuntentoets</u> (Bevatten de stukken voldoende informatie over de uitgangspunten?) Gecontroleerd wordt of de globale uitgangspunten op de stukken, die zijn aangeleverd om dit aspect te kunnen toetsen, in voldoende mate en in samenhang zijn weergegeven	Er vindt geen inspectie plaats: Opvragen foto bouwwerk: Alleen gereedmelding met foto opvragen. Geen vergelijking met vergunningstekening. (behalve in uitzonderlijke gevallen en bij twijfel)	Geen toetsing en toezicht door de gemeente. Opleverdossier alleen controle op compleetheid.	Handhaven op grote afwijkingen met betrekking tot persoonlijke, veiligheid, constructieve veiligheid en brandveiligheid. Maatwerk mogelijk om in individuele gevallen hiervan gemotiveerd af te wijken.
2	<u>Visueel toetsen</u> (Kloppen de uitgangspunten en lijken de uitkomsten aannemelijk) Gecontroleerd wordt of de uitgangspunten op de stukken, die zijn aangeleverd om dit aspect te kunnen toetsen, in de juiste vorm zijn, waarbij van ieder te toetsen aspect wordt nagegaan of de uitgangspunten juist zijn	Visuele controle, een beoordeling op het oog op basis van kennis en ervaring met project specifieke tekeningen.	Alleen toetsing en toezicht op specifiek risicovolle onderdelen m.b.t. constructieve veiligheid en brandveiligheid. Per project wordt bepaald of er dusdanig risicovolle onderdelen aanwezig zijn dat	Handhaven bij afwijkingen m.b.t. constructieve veiligheid en brandveiligheid en bij grote afwijkingen met betrekking tot gezondheid, bruikbaarheid en energiezuinigheid. Maatwerk mogelijk om in

	en of de uitkomsten aannemelijk zijn.		stopmomenten noodzakelijk zijn. Opleverdossier controleren op compleetheid en risicovolle onderdelen.	individuele gevallen hiervan gemotiveerd af te wijken.
3	<u>Representatief toetsen</u> (Controle van de maatgevende onderdelen) Gecontroleerd wordt of de uitgangspunten op de aangeleverde stukken om dit aspect te kunnen toetsen in de juiste vorm zijn. Van ieder te toetsen aspect wordt nagegaan of de uitgangspunten juist zijn en of de uitkomsten aannemelijk zijn. De maatgevende berekeningen worden gecontroleerd of nagerekend.	Beoordeling op hoofdlijnen, op het oog en met eenvoudige hulpmiddelen worden elementaire controles uitgevoerd. Er worden alleen algemene project specifieke tekeningen geraadpleegd. Bij twijfel vindt raadpleging van detailtekeningen plaats.	Geen Wkb	Geen Wkb
4	<u>Integraal toetsen</u> (Alles in samenhang controleren) Gecontroleerd wordt of de uitgangspunten op de stukken, aangeleverd om dit aspect te kunnen toetsen, in de juiste vorm zijn. Van ieder te toetsen aspect wordt nagegaan of de uitgangspunten juist zijn en worden de uitkomsten gecontroleerd/nagerekend.	Beoordeling van integrale onderdelen op detailniveau. Op het oog en met de benodigde hulpmiddelen worden controles tot op detailniveau uitgevoerd. Project specifieke tekeningen en detailtekeningen worden geraadpleegd.	Geen Wkb	Geen Wkb

Bijlage 2: Prioritering naar activiteit in de fysieke leefomgeving

Categorie	Gezondheid	Veiligheid	Leefomgeving	Financieel	Bestuurlijk	Kans op slecht naleefgedrag	Gemiddeld risico	Prioriteit
Bouwwerken onder Wkb Geen preventieve toets aan Besluit bouwwerken leefomgeving	0,0	0,0	2,0	1,0	1,0	Hoog	1,0	4. Laag
Woonfunctie eenvoudig	1,0	1,0	2,0	1,0	1,0	Laag	1,2	4. Laag
Woonfunctie complex	3,0	3,5	3,0	2,0	2,0	Middel	3,1	2. Hoog
Reclame	0,0	0,0	3,0	1,0	2,0	Hoog	1,6	4. Laag
Bijeenkomstfunctie eenvoudig	1,0	2,0	2,5	1,5	2,0	Hoog	2,3	3. Gemiddeld
Bijeenkomstfunctie scholen en kinderopvang	2,0	4,0	3,0	2,0	3,0	Middel	3,2	2. Hoog
Bijeenkomstfunctie complex	2,0	4,0	3,0	2,0	4,0	Middel	3,1	3. Hoog
Handelen in strijd met het omgevingsplan regulier	1,0	2,0	3,0	2,0	1,0	Middel	2,1	3. Gemiddeld
Handelen in strijd met het omgevingsplan grote buitenplanse afwijking	1,5	2,0	3,5	3,0	2,0	Laag	2,4	3. Gemiddeld

Handelen in strijd met het omgevingsplan tijdelijk	1,0	2,0	1,0	1,0	1,0	Hoog	1,6	4. Laag
Zorgfunctie met bedgebied	2,5	3,5	2,0	3,0	3,0	Middel	3,1	2. Hoog
Zorgfunctie zonder bedgebied	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0	Middel	2,1	3. Gemiddeld
Industriefunctie eenvoudig	2,0	2,0	1,0	1,0	2,0	Hoog	2,1	3. Gemiddeld
Industriefunctie complex	3,0	4,0	3,0	3,0	4,0	Laag	3,4	2. Hoog
Agrarisch	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0	Laag	1,8	4. Laag
Kantoorfunctie eenvoudig	1,0	2,0	2,0	1,0	1,0	Hoog	1,8	4. Laag
Kantoorfunctie complex	3,0	4,0	3,0	2,0	2,0	Laag	2,8	3. Gemiddeld
Logiesfunctie eenvoudig	1,0	2,0	2,0	1,0	1,0	Hoog	1,8	4. Laag
Logiesfunctie complex	2,0	4,0	3,0	2,0	2,0	Middel	3,0	3. Gemiddeld
Winkelfunctie eenvoudig	1,0	2,0	2,0	1,0	1,0	Middel	1,6	4. Laag
Winkelfunctie complex	2,0	4,0	3,0	2,0	2,0	Middel	3,0	3. Gemiddeld

Categorie	Gezondheid	Veiligheid	Leefomgeving	Financieel	Bestuurlijk	Kans op slecht naleefgedrag	Gemiddeld risico	Prioriteit
Parkeergebouwen	1,0	3,0	3,0	1,0	1,0	Middel	2,1	3. Gemiddeld
Bouwwerk geen gebouw zijnde eenvoudig	1,0	2,0	3,0	1,0	2,0	Hoog	2,3	3. Gemiddeld
Bouwwerk geen gebouw zijnde complex	2,0	4,0	4,0	2,0	3,0	Middel	3,5	2. Hoog
Aanleggen	0,0	1,0	2,0	1,0	1,0	Hoog	1,3	4. Laag
Uit- en inritten	0,0	1,0	2,0	1,0	1,0	Laag	1,0	4. Laag
Vergunningplichtige sloop	1,0	2,0	2,0	1,0	1,0	Hoog	1,8	4. Laag
Meldingsplichtige sloop	1,0	2,0	1,0	1,0	1,0	Hoog	1,6	4. Laag
Vellen van een houtopstand	0,0	0,0	2,0	1,0	3,0	Hoog	2,1	3. gemiddeld
Monumenten eenvoudig	1,0	1,0	2,0	2,0	2,0	Hoog	2,2	3. Gemiddeld
Monumenten complex	2,0	1,0	3,0	3,0	3,0	Middel	2,8	3. Gemiddeld
Melding brandveilig gebruik	1,0	2,0	1,0	1,0	2,0	Hoog	1,8	4. Laag
Vergunningen o.g.v. de Huisvestingswet	0,0	1,0	2,0	1,0	2,0	Hoog	1,6	4. Laag

Bijlage 3: Risicogerichte prioritering brandveiligheid

Prio	Gebruiksfunctie (prefab)	inspectie frequentie (in jaren)	CCV inspectiecertificaat	Doormelding Rac
Hoog	Woonfunctie voor zorg	1 jaar	Ja	Ja
Gemiddeld	Woonfunctie voor zorg overig	3 jaar	Nee	Nee
Hoog	Gezondheidszorgfunctie met bedgebied	1 jaar	Ja	Ja
Gemiddeld	Kinderdagverblijven	3 jaar	Nee	Nee
Hoog	Logiesfunctie met doormelding RAC	1 jaar	Ja	Ja
Hoog	Gelijkwaardigheid & overige objecten zoals Vuurwerkbesluit/ opslag gevaarlijke stoffen (PgS)	1 of 3 jaar	Ja tenzij	maatwerk ligt aan toegepaste norm
Hoog	Cellfunctie	1 jaar	Ja	Ja
Gemiddeld	Bijeenkomstfunctie >1000m² of >h5m	3 jaar	Ja	Nee
Gemiddeld	Winkelfunctie >10000m² en/of gelijkwaardigheid	3 jaar	Ja	Nee
Gemiddeld	Sportfunctie >500p	3 jaar	Nee	Nee
Gemiddeld	Logiesfunctie met 24u bewaking	3 jaar	Ja	Nee
Gemiddeld	Onderwijsfunctie <12j	3 jaar	Nee	Nee
Gemiddeld	Onderwijsfunctie >12j	3 jaar	Nee	Nee
Gemiddeld	Parkeergebouwen >50p	3 jaar	Ja	Nee
Hoog	Opvangcentra AZC e.d.	3 jaar	Nee	Nee
Laag	Gezondheidsfunctie overig	3 jaar	Nee	Nee
Laag	24 uren opvang en/of dagopvang lichamelijk of verstandelijk gehandicapten	5 jaar	Nee	Nee
Laag	Kamergewijze verhuur	5 jaar	Nee	Nee
Laag	Winkelfunctie>50p	5 jaar	Nee	Nee
Laag	Overig gebruik	5 jaar	Nee	Nee
Laag	Sportfunctie >50p	5 jaar	Nee	Nee
Laag	Industriefunctie >150p	5 jaar	Nee	Nee
Laag	Kantoorfunctie >150p	5 jaar	Nee	Nee
Laag	Bijeenkomstfunctie >50p	5 jaar	Nee	Nee

Bijlage 4: Tafel van Elf

De zogenoemde Tafel van Elf heeft in totaal elf mogelijke redenen van niet naleven ten regels onderscheiden, te weten:

	Reden niet naleven	Definitie
	Spontane naleving	
1	Gebrekkige kennis van de regels	De bekendheid met en duidelijkheid van wet- en regelgeving bij de doelgroep
2	Kosten wegen niet op tegen de baten	De (im)materiële voor- en nadelen die uit overtreden of naleven van de regel(s) volgen, uitgedrukt in tijd, geld en moeite
3	Mate van acceptatie	De mate waarin het beleid en de regelgeving acceptabel worden gevonden door de doelgroep.
4	Normgetrouwheid van de doelgroep	De mate van bereidheid van de doelgroep om zich te conformeren aan het gezag van de overheid
5	Gebrek aan informele controle/maatschappelijke controle	De door de doelgroep ingeschatte kans op positieve of negatieve sanctionering van hun gedrag door anderen dan de overheid.
	Controle	
6	Kans op een informele melding	De door de doelgroep ingeschatte kans dat een overtreding die is geconstateerd door anderen dan de overheid wordt gemeld aan overheidsinstanties.
7	Kans op controle	De door de doelgroep ingeschatte kans dat men door de overheid gecontroleerd wordt op het begaan van een overtreding.
8	Kans om gesnapt te worden (detectie)	De door de doelgroep ingeschatte kans op constatering van de overtreding indien door de overheid gecontroleerd wordt.
9	Selectie	De (verhoogde) gepercipieerde kans op controle en detectie in het geval van een overtreding door selectie van te controleren bedrijven, personen, handelingen of gebieden.
	Sanctie	
10	Kans op een sanctie	De door de doelgroep ingeschatte kans op een sanctie indien na controle een overtreding is geconstateerd.
11	Hoogte van een sanctie	De hoogte en soort van de aan de overtreding gekoppelde sanctie en bijkomende nadelen van sanctieoplegging.

Bijlage 5: In te zetten instrumenten

Op basis van analyse van de overtreding kan worden bepaald welke instrumenten het meeste effect zal hebben.

Reden niet naleven	Verbetermogelijkheid
1. Gebrekkige kennis van de regels	Gerichte voorlichting (ook in vreemde talen). Daar waar beleidsvrijheid bestaat, het zo eenvoudig mogelijk houden van het beleid of de regelgeving. Dit kan bijdragen aan betere naleving, bijvoorbeeld door uitzonderingsmogelijkheden te beperken.
2. Kosten wegen niet op tegen de baten	Het instellen van een subsidie, extra heffingen of prijsregulering kunnen naleving bevorderen. Daarnaast kan worden gedacht aan het publiceren van 'zwarte lijsten' (van organisaties die zich niet aan de regels houden), certificering en verklaringen omtrent gedrag.
3. Mate van acceptatie (begrip)	In geval van nieuw beleid/regels: betrek belangengroeperingen en invloedrijke leden van de doelgroep bij het te ontwerpen beleid.
4. Normgetrouwheid van de doelgroep	Deze dimensie is zeer moeilijk door de gemeente te beïnvloeden.
5. Gebrek aan informele controle/maatschappelijke controle	Voorlichting geven aan de omgeving van de doelgroep, zodat de omgeving overtredingen beter kan signaleren. Het stimuleren van zelfregulering, certificering en keurmerken verstrekt door de brancheorganisatie.
6. Kans op een informele melding	Het instellen van kliklijnen en het verbeteren van de algemene bereikbaarheid van de gemeente.
7. Kans op controle	Wanneer de objectieve controlekans groter is dan de subjectieve kans op controle (de doelgroep denkt dat de kans dat zij zullen worden gecontroleerd kleiner is dan de werkelijke kans op controle) is het verstandig om informatie over controlekansen in de publiciteit te brengen. Daarnaast kan de controlekans zelf verhoogd worden door meer controles uit te voeren door meer controlecapaciteit beschikbaar te stellen. Dit zal dan ook naar de doelgroep kenbaar moeten worden gemaakt.
8. Kans om gesnapt te worden	Het toepassen van geavanceerde techniek, het vergelijken en uitwisselen van gegevensbestanden en een combinatie van opsporingsmethoden toepassen (administratief en fysiek). Ook hier geldt: verstrek informatie over de 'hoge' kans op ontdekking van de overtreding.
9. Selectie	Onderzoek wie van de doelgroep een verhoogd risico heeft op overtreden, zodat de controleactiviteiten zich daar op kunnen richten.
10. Kans op een sanctie	Houdt gedoogbeleid tot een minimum beperkt en houdt strak vast aan het sanctiebeleid. Verstrek informatie over de sanctie-kans.

